

ОДБРАНА

Магазин Министарства одбране и Војске Србије

„Одбрана“ наставља традицију „Ратника“, првог војног листа у Србији, који је изашао 24. јануара 1879.

Издавач

Медија центар „ОДБРАНА“
Београд, Браће Југовића 19
medijacentar@mod.gov.rs

Директор

Стевица С. Карапандин, пуковник

Главни и одговорни уредник

Владимир Почуч, потпуковник

Заменик главног уредника

Александар Петровић, капетан

Уредници

Мира Шведић, Душан Глишић

Новинари

Сања Анђелковић
Владимир Вјештић
Мирјана Крстовић, поручник
Биљана Миљић

Стални сарадници

др Себастијан Балаш, др Славиша Влачић,
Милосав Ц. Ђорђевић, др Милан Миљалковић,
др Зоран Миладиновић, др Миљан Милкић,
Будимир М. Попалић, Милош Стругар,
Никола Остојић, Александар Радић, Влада Ристић,
Драгана Барјактаревећ

Дизајн и прелом

Енес Међедовић (ликовни уредник)
Станислава Струњаш (техничка уредница)

Фотографија

Даримир Банда, Душка Стефановић, Јово Мамула
(фото-репортери)

Језички редактори

мр Наташа николић, Слађана Мирчевски,
Јелица Живановић

Коректор

Слађана Грба

Секретар редакције

Татјана Шућин

Документација

Горан Станковић (фото-центар)

ТЕЛЕФОНИ

Директор 3241-258; 23-809

Главни и одговорни уредник 3241-257; 23-808

Секретар редакције 3201-809; 23-079

Прелом 3240-019; 23-583

Маркетинг 3241-026; 3201-765; 23-765

Преплата 3241-009; 3201-995; 23-995

Продаја 3201-810; 3241-254; 23-810

ТЕЛЕФАКС 3241-258

АДРЕСА

11000 Београд, Браће Југовића 19
odbrana@mod.gov.rs
redakcija@odbrana.mod.gov.rs
www.odbrana.mod.gov.rs

Жиро-рачун

840-312849-56 МП „Одбрана“

Преплата

За припаднике МО и Војске Србије преко РЦ
месечно 160 динара. За претплатнике преко
Поштанске штедионице месечно 180 динара.

Штампа „ПОЛИТИКА“ АД, Београд
ISSN 1452-2160

Магазин излази сваког 1. и 15. у месецу

„Одбрана“ је члан
Европског удружења
војних новинара

БРОЈ 266

ХЕЛИКОПТЕР МИ-17
НА БАТАЈНИЦИ

СНИМИО
ДИМИТРИЈЕ ОСТОЈИЋ

СПЕЦИЈАЛНИ ПРИЛОГ 154
Каталог издања МЕДИЈА
ЦЕНТРА „ОДБРАНА“
2016/2017

14 Заједничка вежба руских и српских pilota „БАРС 2016“ ПРИЈАТЕЉИ СЛОБОДНОГ НЕБА

20 Сарадња система одбране и Поверилачког фонда НАТО-а УНИШТИТИ НЕБЕЗБЕДНУ МУНИЦИЈУ

32 Научноистраживачки пројекат Школе националне одбране ТРАГОМ СОЛУНСКИХ РАТНИКА

40 Потпуковник др Саша Мицковић, аутор изложбе фотографија „Кроз Киншасу“

АФРИКА КОЈА ИНСПИРИШЕ

Реч уредника

Додатно убрзање

- 8 **Мирослав Лазански,**
коментатор „Политике“
ЖИВИМО У ВРЕМЕНУ
СИЛЕ
- 16 **Заштита на интернету**
СВАКОДНЕВНЕ
ОПАСНОСТИ
- 22 **„Отворени дан“ на аеродрому**
у Батајници
ВАЗДУХОПЛОВНИ
МАТИНЕ
- 24 **Десетогодишњица програма**
државног партнерства Србије
и Националне гарде Охаја
МОСТ РАЗУМЕВАЊА
- 28 **Ратни сниматељ на прагу**
десете деценије
ЛАБИДУ ЈЕ ЈЕДАН
ОД НАС
- 36 **Мамци и панцири (3)**
ОКЛОПЉЕНИ
ХЕЛИКОПТЕРИ
- 44 **Јунак отаџбине**
мајор Милан Тепић
ЈЕДНОМ ЉУДИ
ДАЈУ РИЈЕЧ
- 48 **Старији водник у пензији**
Митар Паликућа, параолимпијац
из Рија
ЖИВЕТИ КОРАК
ПО КОРАК

Чини ли вам се некада радни дан дуг као вечност? Изазива ли вам помисао на канцеларију, јединицу, полигон, чак и сусрет са колегама, већ после јутарњег оглашавања будилника, благу мучнину, главобољу, унутрашње незадовољство или необјашњив осећај фрустрације. Колико пута тада изговорите реченицу: „Не могу више да издржим овај притисак?“

Вероватно помислите да би излаз из такве ситуације био искрени разговор са претпостављенима, да се пожалите на организацију и услове рада, прекомерно ангажовање, неуједначен распоред задатака, да затражите одмор или слободан дан... Или можда да се обратите лекару, психологу, тражећи стручну помоћ, знајући да стање у коме се налазите није уобичајено, а траје предуго.

Махом не учините ништа од тога, јер сте васпитавани да по сваку цену будете посвећени ономе што сте изабрали да радите. Свесни да посао нема ко да заврши, знате да ће ваш одлазак неком другом натоварити и ваше обавезе. Боловање унапред искључујете јер ће наредног месеца ваш буџет бити знатно скромнији. Заправо, преодговорни сте према свима и свему, осим према себи!

Постоји могућност да у поменутиим околностима није реч само о стресу, болести савременог живота, него пре о такозваном синдрому сагоревања. Изгарање, прегоревање, "Burnout" је специфична форма стресног одговора, хронична психофизичка реакција на високе захтеве посла. Подложне су му особе чији су радни задаци обимни и сложени, опасни, а често раде прековремено и имају кратке рокове за извршење.

Сагоревање на послу јавља се у „крутим“ и бирократизованим системима, тврде стручњаци, тамо где се недовољно стимулишу запослени, фаворизују појединци, где су стратегије управљања људским ресурсима или нереалне или се олако мењају. Изгарању су подложни и они који имају претерану или принудну жељу за самодоказивањем, а ипак су незадовољни професионалним учинком, статусом и стандардом.

Психосоцијална клима која обилује ривалитетима, спутавањем самосталности и креативности, уз немогућност исказивања мишљења, јесте погодно „тло“ за настанак синдрома. Свакако и мањак извршилаца, где уз изговор о рационализацији један човек покрива неколико радних места. Захтеви да се послови заврше „за јуче“, „понесу“ кући, уз позивање на преувеличану личну одговорност, додатно повећавају проблем.

Све то доводи до мањка слободног времена, преко потребног за компензовање пословне исцрпљености. После идеалистичког ентузијазма првих година рада, када се не штеде, затим стагнације, јер раде с мање одушевљења, људи долазе у фазу преиспитивања смисла посла који обављају. На крају, до апатије, коју карактерише потпуна незаинтересованост. Раде да би преживели, с мало енергије, избегавајући одговорност.

Наш народ, за оне којима се поверава већина задатака, уме сликовито да каже: „Прежи коња који добро вуче!“ Притом, нажалост, често заборављамо да психофизичке моћи баш тих који „увек и успешно потезу“ нису неисцрпне. Сваки систем заснован на тако накарадном принципу, посебно у друштву са инстант вредностима, нужно пропада. Баш као и људи. Упркос свему... ■

Владимир ПОЧУЧ